

2024/758

27.2.2024

RÅDETS BESLUT (GUSP) 2024/758

av den 26 februari 2024

om utseende av Europeiska unionens särskilda representant för mänskliga rättigheter

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31.2 och 33,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 28 februari 2019 antog rådet beslut (Gusp) 2019/346 ⁽¹⁾ varigenom Eamon GILMORE utnämndes till Europeiska unionens särskilda representant (*den särskilda representanten*) för mänskliga rättigheter. Den särskilda representantens uppdrag löper ut den 29 februari 2024
- (2) En ny särskild representant bör utses för en period av 24 månader

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Europeiska unionens särskilda representant

Härmed utses Olof SKOOG till Europeiska unionens särskilda representant (*den särskilda representanten*) för mänskliga rättigheter till och med den 28 februari 2026. Rådet får besluta att den särskilda representantens uppdrag ska avslutas tidigare, på grundval av en bedömning av kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (Kusp) och ett förslag från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (*den höga representanten*).

Artikel 2

Politiska mål

Den särskilda representantens uppdrag ska grundas på unionens politiska mål för mänskliga rättigheter enligt fördraget om Europeiska unionen och enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati och EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati inklusive:

- a) Förbättra unionens effektivitet, närvaro och synlighet när det gäller att värna om och främja de mänskliga rättigheterna i världen och framföra ett positivt budskap om de mänskliga rättigheterna, särskilt genom att fördjupa unionens samarbete och politiska dialog med tredjeländer, berörda parter, företag, det civila samhället och internationella och regionala organisationer samt genom åtgärder i relevanta internationella forum.
- b) Öka unionens bidrag till förstärkt demokrati och institutionsuppbyggnad, rättsstatsprincipen, god samhällsstyrning, och respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i hela världen.
- c) Öka samstämmigheten i unionens åtgärder för mänskliga rättigheter och integrationen av mänskliga rättigheter inom samtliga områden som omfattas av unionens yttre åtgärder

⁽¹⁾ Rådets beslut (Gusp) 2019/346 av den 28 februari 2019 om utseende av Europeiska unionens särskilda representant för mänskliga rättigheter (EUT L 62, 1.3.2019, s. 12).

Artikel 3

Uppdrag

För att uppnå de politiska målen ska den särskilda representanten ha i uppdrag att

- a) bidra till genomförandet av unionens politik för mänskliga rättigheter, framför allt EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati och EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati, såväl som till genomförandet av unionens riktlinjer, hjälpmedel och handlingsplaner för mänskliga rättigheter, genom att bland annat utforma rekommendationer,
- b) bidra till genomförandet av unionens ståndpunkter, såsom de fastställs av rådet, beträffande främjande av efterlevnaden av internationell humanitär rätt,
- c) bidra till genomförandet av unionens ståndpunkter, såsom de fastställs av rådet, beträffande främjande av stöd för internationell straffrätt, särskilt de enligt rådets beslut 2011/168/Gusp ⁽²⁾ om Internationella brottmålsdomstolen
- d) medverka till att skapa en starkare europeisk röst genom dialoger om mänskliga rättigheter med regeringar i tredjeländer och internationella och regionala organisationer samt det civila samhällets organisationer och andra berörda aktörer för att säkerställa att unionens politik för mänskliga rättigheter effektiviseras och synliggörs; leda viktiga dialoger om mänskliga rättigheter med tredjeländer,
- e) bidra till ökad samstämmighet och enhetlighet i unionens politik och åtgärder för skydd och främjande av mänskliga rättigheter, särskilt genom att bidra till utformningen av relevant unionspolitik,
- f) i samråd med medlemsstaterna bidra till ökad samstämmighet och enhetlighet i unionens ståndpunkter enligt leden b och

Artikel 4

Genomförande av uppdraget

1. Den särskilda representanten ska under ledning av den höga representanten ansvara för uppdragets genomförande.
2. Kusp ska upprätthålla en privilegierad förbindelse med den särskilda representanten och vara dennes främsta kontaktpunkt med rådet. Kusp ska, utan att det påverkar den höga representantens befogenheter, ge den särskilda representanten strategisk och politisk vägledning inom ramen för uppdraget.
3. Den särskilda representanten ska nära samordna sitt arbete med Europeiska utrikestjänsten (*utrikestjänsten*) och dess behöriga avdelningar för att säkerställa samstämmighet och enhetlighet i deras respektive arbete på området mänskliga rättigheter.

Artikel 5

Finansiering

1. Det finansiella referensbelopp som har anslagits för att täcka utgifterna för den särskilda representantens uppdrag för perioden från och med den 1 mars 2024 till och med den 28 februari 2026 ska vara 3 092 000 EUR.
2. Alla utgifter ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som gäller för unionens allmänna budget.
3. Förvaltningen av utgifterna ska regleras genom ett avtal mellan den särskilda representanten och kommissionen. Den särskilda representanten ska ansvara för alla utgifter inför kommissionen.

⁽²⁾ Rådets beslut 2011/168/GUSP av den 21 mars 2011 om Internationella brottmålsdomstolen och om upphävande av gemensam ståndpunkt 2003/444/Gusp (EUT L 76, 22.3.2011, s. 56).

Artikel 6

Inrättande och sammansättning av staben

1. Inom ramen för den särskilda representantens uppdrag och inom de ekonomiska medel som ställts till förfogande ska den särskilda representanten ansvara för inrättandet av sin stab. Staben ska inbegripa personer med expertis inom särskilda policyfrågor i enlighet med vad uppdraget kräver. Den särskilda representanten ska snarast informera rådet och kommissionen om stabens sammansättning.
2. Medlemsstaterna, unionens institutioner och utrikestjänsten får föreslå att personal ska utstationeras för att arbeta tillsammans med den särskilda representanten. Lönerna till utstationerad personal ska betalas av den utsändande medlemsstaten, av den utsändande unionsinstitutionen respektive av utrikestjänsten. Dessutom får nationella experter som medlemsstaterna utstationerar vid unionens institutioner eller utrikestjänsten också placeras för att arbeta hos den särskilda representanten. Internationell kontraktsanställd personal ska vara medborgare i en medlemsstat.
3. All utstationerad personal ska administrativt lyda under den utsändande medlemsstaten, den utsändande unionsinstitutionen respektive utrikestjänsten och ska dock utföra sina uppgifter och agera till förmån för den särskilda representantens uppdrag.
4. Den särskilda representantens personal ska samlokaliseras inom berörda avdelningar inom utrikestjänsten eller berörda unionsdelegationer för att säkerställa konsekvens och samstämmighet i deras respektive verksamheter.

Artikel 7

Säkerheten för säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter

Den särskilda representanten och medlemmarna av dennes stab ska respektera de säkerhetsprinciper och miniminormer som fastställs i rådets beslut 2013/488/EU ⁽³⁾.

Artikel 8

Tillgång till information och logistiskt stöd

1. Medlemsstaterna, kommissionen, utrikestjänsten och rådets generalsekretariat ska säkerställa att den särskilda representanten får tillgång till all relevant information.
2. Unionens delegationer och medlemsstaternas diplomatiska beskickningar ska vid behov tillhandahålla den särskilda representanten logistiskt stöd.

Artikel 9

Säkerhet

I enlighet med unionens säkerhetsstrategi för personal som utstationeras utanför unionen i en operativ kapacitet enligt avdelning V i fördraget ska den särskilda representanten, i enlighet med sitt uppdrag och på grundval av säkerhetssituationen i ansvarsområdet, vidta alla åtgärder som rimligen kan genomföras för säkerheten för all personal som lyder direkt under den särskilda representanten, särskilt genom att

- a) upprätta en specifik säkerhetsplan grundad på vägledning från utrikestjänsten, som inbegriper såväl specifika fysiska, organisatoriska och förfarandemässiga säkerhetsåtgärder för hantering av en säker förflyttning av personal till och inom ansvarsområdet, och för hantering av säkerhetstillbud och genom att tillhandahålla en beredskaps- och evakueringsplan
- b) säkerställa att all personal utstationerad utanför unionen är högriskförsäkrad i enlighet med vad som krävs för förhållandena i ansvarsområdet,

⁽³⁾ Rådets beslut av den 23 september 2013 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (2013/488/EU) (EUT L 274, 15.10.2013, s. 1).

- c) säkerställa att alla medlemmar av den särskilda representantens stab som ska utstationeras utanför unionen, inbegripet lokalt kontraktsanställd personal, genomgår lämplig säkerhetsutbildning före eller vid ankomsten till ansvarsområdet, grundad på den riskklassificering som utrikestjänsten har tilldelat området i fråga,
- d) säkerställa att alla överenskomna rekommendationer som görs i samband med regelbundna säkerhetsbedömningar genomförs samt skriftligen rapportera till rådet, den höga representanten och kommissionen om genomförandet av dessa och om andra säkerhetsfrågor inom ramen för lägesrapporterna och rapporterna om uppdragets genomförande.

Artikel 10

Rapportering

Den särskilda representanten ska regelbundet lämna muntliga och skriftliga rapporter till den höga representanten och Kusp. Den särskilda representanten ska också vid behov rapportera till rådets arbetsgrupper, särskilt arbetsgruppen för de mänskliga rättigheterna. Regelbundna rapporter ska spridas via "Coreu-nätet". Den särskilda representanten får avge rapporter till rådet (utrikes frågor). I enlighet med artikel 36 i fördraget får den särskilda representanten medverka när Europaparlamentet informeras.

Artikel 11

Samordning

1. Den särskilda representanten ska bidra till enhetlighet, konsekvens och effektivitet i unionens handlande och till att säkerställa att unionens instrument och medlemsstaternas åtgärder används på ett konsekvent sätt för att uppnå unionens politiska mål. Den särskilda representantens verksamhet ska samordnas med den verksamhet som bedrivs av medlemsstaterna och kommissionen samt, i förekommande fall, med EU:s andra särskilda representanter. Den särskilda representanten ska regelbundet lämna information till medlemsstaternas beskickningar och unionens delegationer.
2. På fältet ska nära kontakter upprätthållas med relevanta chefer för medlemsstaternas beskickningar, cheferna för unionens delegationer samt chefer eller befälhavare för uppdrag och insatser inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik och i förekommande fall med EU:s andra särskilda representanter. De ska göra sitt yttersta för att bistå den särskilda representanten vid genomförandet av den särskilda representantens uppdrag.
3. Den särskilda representanten ska även upprätta förbindelser med och sträva efter komplementaritet och synergier med andra internationella och regionala aktörer vid högkvarter och på fältet. Den särskilda representanten ska upprätthålla regelbundna kontakter med det civila samhällets organisationer, både på högkvarternivå och på fältet.

Artikel 12

Översyn

Genomförandet av detta beslut och dess överensstämmelse med andra bidrag från unionens sida ska ses över regelbundet. Den särskilda representanten ska regelbundet lämna lägesrapporter till rådet, den höga representanten och kommissionen och ska senast den 30 november 2025 lämna en övergripande rapport om uppdragets genomförande till dem.

Artikel 13

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 26 februari 2024.

På rådets vägnar
D. CLARINVAL
Ordförande
